

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 3 frt. 50 kr., egy héra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.
 Kiadó tulajdonos:
Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczky ház
 Kládehivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
 Hirdetések a legmérsékeltébb árazású mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Uj előfizetők a megrendelés napjától kezdve a lapot október elsejéig ingyen kapják.

A kereskedelmi államtitkár.

Debreczen, szept. 23.

(a. e.) Békésvármegye eddigi főispánja, Reiszig Ede, tehát csakugyan kereskedelmi miniszteri államtitkár lesz. Ez most már kétségtelen, a félhivatalos lapok is megerősítették e hirt, sőt lehet, hogy a hivatalos lap mai száma már közzé is teszi az erre vonatkozó legfelsőbb kéziratot.

Ezzel egy régen vajudó kérdés nyert megoldást, mely igen sokféle kombinációra adott alkalmat, jóllehet a kérdés személyi ága már régen el volt döntve, csak más okok közbejövetele késleltette a megoldást. — Ez a körülmény egyuttal világot vet Lukács Béla kereskedelmi miniszter határozottságára és körültekintő természetére, valamint arra is, hogy a választás nem elhirtelenkedve és nem azért történt így, mert sok tekintélyes, de nem kedves aspiráns között kellett volna választani, a mi igen nehéz feladat.

Lukács Béla, kit miniszterré történt kineveztetése alkalmából pártkülönbség nélkül üdvözölt az egész ország, előlegezve neki azon bizalmat, melyet Baross Gábor

első munkatársa, nagy alkotásainak és még nagyobb terveinek részese, megérdemelt, — nem családi összeköttetéseinek vagy nagy név öröklésének köszönheti miniszterségét, hanem önjerején, becsületes, kitartó munkásságán szerzett egyéni érdemeinek, és azon nagy sikereknek, melyeket a kereskedelmi kormány az utóbbi években ugy a közlekedés-, mint a kereskedelmi- és iparügyek terén elért, melyeket készséggel ismer el az ország minden pártja, a kormánypárt ép ugy, mint az ellenzék minden árnyalata.

Ebben az egyben találkoznak a különböző pártok.

De éppen ezért nem kereshetett Lukács Béla magának államtitkárt oly körökben, melyekben a születés és öröklött név a mérvadó; éppen ezért nem választott magának munkatársat azok köréből, kik működésük fősúlyát a politikai küzdelmekre helyezik; hanem keresett magához hasonló egyént, a kit munkájában, tevékenységében ismert meg, és a kiről feltételezhetette, hogy a reá várakozó nagy munkában hű, megbízható és odaadó munkatársa lesz.

A kereskedelmi tárca nem politikai és Baross Gábor nagyrésztben annak köszönhetné népszerűségét, hogy vajmi keveset foglalkozott a nagy politikával, de annál többet dolgozott tárczája keretében.

Mert Lukács Béla ugyanezen irány hibe, mert ő is a munka embere és nem politikus; mert a kereskedelmi tárca kezébe van letéve az ország jövőjének sorsa, a mennyiben ez rendelkezik a nemzet anyagi helyzete javulásának eszközeivel, és ezen eszközök mennél jobb felhasználása az ország minden igaz fiának érdekében van, megszűnik ezen tárczával szemben a pártpolitika.

Ugyanezen szempont vezérel minket az új kereskedelmi államtitkárral szemben. — Csak rövid idő óta ismerjük őt, de ez elég volt arra, hogy becsülni tanuljuk. Mint kormánybiztos kivételes hatalmat kapott kezébe — de ezzel alig élt. Amiben bizott, önjereje volt és emberismerete, mely meg tudta választani embereit.

A kivételes hatalom alkotmányos államban nem indokolt; a hatalmat törvények alapján kell gyakorolni, — e törvény pedig legyen igazság. — Reiszig főispán békésvármegyei működésének sikerei is igazságos, pártatlan eljárásában lelik nagyban magyarázatukat és ez az, mivel bizalmat keltett maga iránt. — Ez az, a miért neki a kivételes jogokra alig volt szüksége.

De bizalmat keltett e mellett tapintata és erélye és mindenek fölött lankadást nem ismerő munkássága, és azon körülmény, hogy Reiszig — mint ezt az

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Műkedvelő előadás.

I.

A világ egyetlen poétája sem ért még el olyan sikert, a minőt Békésy Dénes, a gazdag földbirtokos, ki neve mellé bátran oda tehetné: „százezer forintnak örököse.“

A mint színműve harmadik felvonásának utolsó dalát elolvasta, viharos éljen s taps hangzott fel. Mindenki el volt ragadtatva a remekmű szépségeitől, egyiknek a cselekmény, az ügyes meseszövevény nyerte meg tetszését, másoknak a csinos dalok tűntek fel, ismét mások nem győzték eléggé dicsérni a fekölt elméjü gondolatokat. Szóval — tetszett s ez volt a fő.

Igazán ezer szerencse, hogy Békésy Dénes nem szorul a színműírói tiszteletdíjakra, mert máskülönb a jeles színműíróknak legveszedelmesebb vetélytársa lenne. De leginkább annak örült a „koszorus“ szerző, hogy valamennyi nő, ki e színdarab előadására vállalkozott, el volt ragadtatva.

Doboginé semmi megbotránkoztatót sem talált azon, hogy ékes idomait mint Diana a ragyogtassa. Károsné ó nagysága meg örömmel mondogatta: — A dalok, melyeket el kell énekelnem, kissé csipősek ugyan, de elragadók! . . . Irma kisasszony kész örömmel vállalkozott a rövid ruha viselésére. Kedves mamája pedig nem vonakodott Bájjfy Viola kisasszony Sarah Bernhard utáztatit előadni. Sőt mi több,

maga a rátartós asszonyka, Andor Lajosné, kinek erényességét általános ismerték, nem utasította vissza a „probir-mamzell“ szerepét. Nem csoda tehát, ha máskülönbben szerény Békésynek szerzői szíve büszke örömtől dobogott. A mint azután később szobájába ment, hogy öltözetet váltson, öntetszőleg pillantott a tükörbe, kíváncsi levén, minő lehet egy „dicskoszoruzott színműíró“ arca az ünnepeletés után.

Amde semmi emberi gyönyörűség nem lehet tartós, régen meg van már ez irva a csillagokban. Hirtelen felnyit szobájának ajtaja s azonnal becsukódott. Viharosné lépett be, haragjában egészen kipirulva.

— Ilka, te nálam! Fényes nappal! Milyen vigyázatlanság!

— Nem arról van most szó. Nem sokat törődöm veled, kompromittálalak-e, vagy sem. Igazán, nagyszerű dolgok mennek itt végbe!

— Az igaz, hogy szép részletek fordulnak elő „Kalandok“ czimü vigjátékomban. Hidd el Ilkám, nagy örömmre szolgál e megjegyzésed.

— Ki beszél itt a vigjátékról? Akarod tudni véleményemet? Vigjátékos sült bolondság, elejétől végig!

— Ilka!

— Bolondság, ha mondom. De ez a te dolgod, én nem bibelődöm veled. A mi engem érdekel, az a „probir-mamzell“ szerepe, melyet Andorné-nak engedél át.

— Talán azt hiszed, hogy rosszul fogja adni szerepét?

— Ha nem akarsz a világ leghálátlanabb embere lenni, akkor nem fogja játszani. Hogyan, én, ki irántad szerelemre gerjedtem s néha hoz-

zad igazán jó voltam, egyet-mást megengedtem, a miért szemrehányást kell tenni magamnak s te? Te vigjátékos legjobb szerepét Andorné-nak s nem nekem adod?

— Dehogy az a legjobb szerep . . . Egyébként én megkínáltalak a szereppel, de te nem fogadtad el.

— Te felajánlottad s én nem fogadtam el? Ez olyasmi, a mire egyáltalában nem emlékezem.

— Biztosítalak . . .

— Nos, utóvegre lehetséges! De a szerep ma mzt nem olyan; te bizonyára dalokat is szóttál bele.

— Egyet sem.

— Hatot vagy nyolczat. Nos, tudd meg, én akarok „probir-mamzell“ lenni, vagy máskülönb biztosítalak róla, hogy többet soha sem találsz gyöngének.

Ez a fenyegetés nem tévesztette el a hatását. Viharosné az ő kövér arczocskáival, szép ajakával, fekete szemével a közé a derék asszonyok közé tartozott, a kik, ha pár csókkal megnyugtatták lelkiismeretüket, nagyon gyakran szolgáltattak okot maguknak a szemrehányásra. — Hiszen alig mult nyolcz napja, hogy ujra gyöngé volt.

— Kegyetlen! kiáltá Békésy; miért gyötörsz! Gondold meg, milyen lehetetlen dolgot kívánsz tőlem. A szerepek már ki vannak osztva, azokon már nem lehet változtatni, ha csak, a mint remélem, Andorné nem mond le a szerepről . . .

— Igazán? Ha lemond, átengeded nekem?

— Kétkedhetel benne?

— Ha most lemond szerepéről, azonnal átengeded nekem?

— Ezer örömmel, kedves Ilkám!

idei képviselő-választások is igazolták — nem tartozik a kortes-főispánok közé.

Mindez egyedül azonban nem minősíthet senkit még kereskedelmi államtitkárságra, a mihez elvégre szakismeretek is szükségesek.

Reiszig ily ismeretekkel is rendelkezik, mint értesülve vagyunk, sőt fiatal korában épen a közgazdasági pályára készült. — Heidelbergben kitüntetéssel tett doktoratust a nemzetgazdaság és pénzügytanból s később is sokat és szívesen foglalkozott iparügyekkel. Alispán korában ép úgy, mint főispánja alatt, sőt ez utóbbi minőségében az utolsó évben meggyében oly sokoldalú ipari mozgalmat indított és ezt oly helyes irányba tudta terelni, hogy kétséget sem szenvedhet, miszerint bírja azon kellékeket, melyek mellett rövid időn belül az ő mély tudásával és erős szorgalmával a kereskedelmi tárca jó államtitkárja válhatik belőle és ezzel közgazdasági életünk egyik erős, számottevő tényezője.

A mai arisztokratikus szellemű korszakban jól esik látnunk az oly önerejükön emelkedett egyéneket az ország kormányzatában, minők Lukács Béla és lesz Reiszig Ede. A demokratizmus talán mégis győzni fog nálunk is!

— **Az államszámvevőszék elnöki** állására kormányparti körökben két jelöltet emlegetnek mostanában: Hieronymi Károlyt és Pécsey Tamást. A kinevezés közelebbre várható.

— **Két új törvényjavaslat.** A képviselőház elé nemsokára két új törvényjavaslat fog kerülni. Az egyik törvényjavaslatban az utügyek, illetve az államépítészeti hivatalok a kereskedel-

Viharosné örömmel tapsolt kezeivel, ide-oda szaladgált, mint egy gyermek, ki duzzogása megszüntével nevet.

— Ez nagyon jó, kiáltá; — mert módot leltem, hogyan mondjon le szerepéről.

— Igazán? Bámulatba ejtesz. Az ember nehezen mond le egy...

— ...ily pompás színmű szerepéről! Mert a műved nagyszerű! Előbb csak azért ócsároltam, mert dühös voltam. Úlj ide mellém. Nem haragszom már reád s elmondom tervemet. Tudod, hogy Andorné nagyon — tulságig — erényes nő, annyira, hogy még a bálban is állig gombolt ruhába megy. Ezen alapul összeesküvésünk. De jer csak közelebb; olyan furcsa dolgokat akarok mondani, melyeket nem lehet hangosan kiejteni. Hajolj egészen hozzám...

Békésy érezte a biborajkak tűzét. Hogyan tagadja meg a szerepet az ember annak a nőnek, ki oly jól játsza a szerető szerepét s tud magának lelkiismeretbeli szemrehányásokra alkalmat szerezni...

Ez alatt Andorné nagy zavarban volt, mert egyrészt az állott előtte, hogy a szerepet elfogadva, s z i g o r u elveivel jön ellentétbe, másrészt pedig, hogy a szerep el nem fogadásával lemond a megtapsoltatás dicsőségéről. Pedig magában úgy érezte, hogy ügyesen adná szerepét s szépsége a lámpák fényénél egy kis rizsper segítségével még többet mutatna. De mégis... a színpadon játszani annyiak szeme láttára! Mit fognak gondolni róla?

De csakhamar megnyugodott: a női ruhafelpróbáló nő szerepe nem kívánt semmi különöst, a mi az ő általános ismert szigorú erkölcsi ellenkezőnek; ő állig begombolt ruhában fog játszani. Szerencsére, Békésy oly szerepet adott neki, melyben nem fordul elő semmi két értelműség. Ezért hálával tartozik a szerzőnek. Mert hiszen ha rövid ruhában, fedetlen vállakkal s nyakkal kellene játszania, vagy kuplékat kellene énekelnie, sohasem fogadta volna el a szerepet.

Mialatt Andorné ilyenképpen gondolkozott,

mi minisztériumból a belügyminisztériumba osztatnak, a másik viszont az országos statisztikai hivatalt a miniszterelnökséghez helyezi át.

— **Floquet — köztársasági elnök.** Párisban ugy beszélnek, hogy a minisztérium s a kamara elnöksége között differenzia támadt ama beszéd miatt, melyet Floquet a francia köztársaság 100 éves jubileuma alkalmából holaap a pantheonban el akar mondani. A beszéd annyira radikális irányzatú, hogy a minisztérium egy része nem helyesli. A holnapi pantheon-ünnep elé nagy érdeklődéssel néznek, már azért is, mert már régóta emlegetik, hogy Floquet ez alkalommal a köztársasági elnökségre való aspirációját elég érthetően akarja megérinteni.

— **Az orosz sajtó vélekedése.** Estei Ferencz Ferdinánd főherczegnek tervbe vett föld körüli utját az orosz sajtó annak jelölteként, hogy Ausztria-Magyarország a legközelebbi időre békes szándékokat táplál és hogy tehát a bolgár kérdés egyelőre nem fog válságos alakot ölteni. A Novoje Vremja attól tart, hogy Franciaországot és Oroszországot a bécsi és berlini kabinet szövetség megkötésére szoríthatná, de az említett lap azt hiszi, hogy Franciaország és Oroszország jobban tennék, ha ezen lépést elkerülnék, miután ez által mind a két hatalom megkötné a kezét.

Igazságügyünkről.

(K. L.) Mióta igazságügyérünk bölcsessége decentralizálta a két kir. táblát, jogszolgáltatás elvei tarkábbnál tarkább változatossággal lepik meg a peres feleket.

Debreczenben más jogszolgáltatás létezik, mint Pécsen, itt ismét más, mint Budapesten és ettől ismét eltérő a jodiatura. Látjuk ezt a szaklapokból és a Kuriára felérkező panaszok, felülvizsgálati kérvényekből, melyekhez újságok, döntvények vannak csatolva, más tábláknak hasonló ügyekben követett elvi jelentőségű kimondásairól. Amde az m. kir. Kuria, legtöbb esetben, az ügy felülvizsgálatába törvénynél fogva nem bocsát-

szolgálja Békésy urat jelenti. Csakhamar be is lépett a koszorus szerző, olyan komolysággal, mely nagy jelentőségűnek látszott.

— Nagysád, mondá helyet foglalva, — eszembe jutott valami, mi komolyan aggaszt.

— Mi az, uram? kérdé bámulva Andorné.

— Ha kegyed azok közé a balga nők közé tartoznék, kik egy helytelenségtől sem riadnak vissza, ugy csak szerencsét kívánnék magamnak ahoz, hogy nem közönséges színész tehetségével színművem sikerét biztosítsa. De mint hogy tudom, mennyire igyekszik kegyed azon, hogy az erényes nők példányképe maradjon továbbra is, kötelességemnek tartom nagysádot azon veszélyre figyelmeztetni, melynek kiteszi magát, ha elvállalja a szerepet.

Andorné rögtön gondolta: Aha, Viharosné el akarja ragadni szerepemet.

— Köszönettel tartozom a figyelmeztetésért, de ki kell jelentenem, hogy a könnyelműség iránti ellenszenvem bigottságig nem fajul. De egyébképen is a szerep semmi olyast sem tartalmaz, mit kifogásolni lehetne.

— Mennyire téved kegyed!

— Az öltözet...

— Az öltözet illetlen.

— Hogy hogy, hiszen ha jól hallottam, ez az utasítás: fekete ruha, fehér gallér, fehér kélzélő...

— A többit nem mertem elmondani kegyednek. Azon pillanatban, midőn a nők a szabóhoz mennek, hogy magoknak új ruhát rendeljenek meg, a felpróbálónőnek le kell vetni a gallért, kélzélőket, sőt magát a derékot is.

— Kicsinált dolog; Viharosné halálosan irigykedik szerepemre! — gondolá Andorné.

— Ez rettenetes! mondá azután hangosan. De azt hiszem, hogy a szerep követelményeivel összeegyeztethetem az ilendőseget. A derék alá még egy vastag derekat teszek, mely nyakamig ér.

— De akkor a jelenet hatása egészen elvész...

— Nos, hát akkor, kész vagyok reá. Lát-

kozhatván, visszautasítani kénytelen a felebbvitelt.

Naponkint érkeznek kérvények a felső bíróságokhoz az iránt, hogy utasítsanak az alsó fórumok apelláták felterjesztésére. Rendezett viszonyok közt az volna a felsőbb bíróságok dolga, hogy a kérvényeket teljesen mellőzve, ad akta tegyék.

Ha jól haladhat az igazságszolgáltatás szekerere, sértő dolognak tartanók az alsó bíróságokat olyas valamire utasítani, a mit azoknak megtenni hivatalos kötelességük. Amde a felső bíróságoknak számot kell vetniök a létező viszonyokkal és tapasztalva, hogy Szilágyinak a táblák decentralizációjával az alsó bíróságok felügyeletére megbízott kir. táblai elnökök — saját bírói testületek által is eléggé igénybe véve lévén — kellő feyelmet lefelé nem gyakorolhatnak, az említett kérvények megfelelő hivatalos sablon-komolysággal kiadják s az iratokat felkövetelik.

Jól tudják oda fenn, hogy Szilágyi nagy-röptű államférfiu törekvése nem bibelődhetik ily lapáliakkal és a kir. táblai elnökök szintén a magasabb niveaun álló dolgokra szentelik figyelmüket, némely bíróság évig, sőt több ideig is heverteti a pereket. És annál inkább tudják ezt mert megtörténik nem ritkán, hogy a felső bíróságok utasítása is hiába való dolog. Ilyenkor nem áll más ut a peres fél előtt, mint ismét kérvényezni a felsőbb bíróságnál a felterjesztést, és ez oly jó, hogy ismét elrendeli az iratok haladéktalan felküldését.

Ami aztán a perek felterjesztését illeti, ez igazán valóságos komédia.

Több mint egy éve hever az ügy a táblán, míg referáltatik s ekkor észreveszi a bíró Argus-zeme, hogy a legfontosabb akta, mely nélkül a per alaposan el nem bírálható, visszamaradt az eljáró bíróságnál. Visszaküldetnek az iratok kiegészítés végett és ismét egy álló év kell ahhoz, míg a per felső bíróságilag eldöntetik s ha esetleg további fellebbezésnek van helye, eltart a per egy tudóveszes peres fél egész életéig.

Ha aztán az itt esetelt állapotok sem szolgálnak hátrányára a magyar igazságszolgál-

hatja, milyen áldozatra szánom el magamat. De hát mit meg nem tennék én, hogy az ön kitűnő színművében szerepet vállaljak?

— Mennykőteremtette! itt nem jutok könnyen célhoz. — gondolta Békésy.

— Ah, nagysád, nem a ruházat képezi a főnehézséget. Emlékezik kegyed a második jelenetre?

— Nagyon jól, igen szellemesnek találok s tisztességesnek.

— Mert nem olvastam el hozzá az utasításokat. A sógornő megérkezésekor a ruha felpróbáló nőnek el kell rejtőznie a szabóval a spanyol fal mögé — a szabó én vagyok — a nélkül, hogy előbb újra felöltözhetnék.

— Igen, de a spanyolfal eltakarja őket.

— Semmiképen sem! ugy van felállítva, hogy a közönség mindent lásson, mi mögötte végebe megy.

— Istenem s mi megy ott végbe?

— Borzasztó dolgok, mert hiszen a közönséget a sógornő hosszas beszéde alatt szórakoztatni kell.

— De hát mi történik, azt kérdem.

— Szinte szégyellem magamat, hogy kegyednek kellett ily szerepet adnom. Alig hogy a szabó a ruha felpróbáló nővel — ki köpenykéjét leveti — a spanyolfal mögé rejtőzik, felhasználja az alkalmat, — mert a nőnek nem szabad kiáltania, hogy magát el ne árulja — átkarolja őt a szabó — kinek szerepét én adom, megcsókolja kezeit...

— Uram!

— Átkulcsolja vállait...

— Mit mond ön?

— Karjaiba zárja...

— Rettentő!

— Letérdelteti...

— Iszonyatos!

— Keresi a harisnya szalagot, azután leold...

— Egy szót se többet, kiálta Andorné sápadtan, elrémülve.

Békésy felállt.

tatásnak, akkor aztán kár valamit elmondani a türelmes papiroson.

Őszintén mondhatjuk hogy ez, aki mai napság pereskedni akar, fegyverkezék fel jobban, mint az a harcos, ki a legvégzetesebb csatára készül. Szilágyi Dezső mint tulajdon miniszter-társa megjegyezte, olyan mint egy cséplőgép, mely rossz szerkezeténél fogva nagy zajt csap, széthányja a szalmát, de nem veri ki a magot.

Panaszok.

Debreczen, szept. 23.

(—e.—) Az üzletvilág, az iparos osztály, a gazdák — mind panaszkodnak. Csekély kivétellel a kereskedelem és forgalom különböző ágai érzékeny hanyatlást szenvednek. A tőzsdén megpláne állandó a panasz és a kedvtelen hangulat.

Az a remény, hogy az őszi üzlet élénkebben fog alakulni, csak igen csekélyke mérvben teljesült. A közmondás azt tartja, hogy „ha a parasztnak van pénze, van az egész világnak is.” Igen ám, de a parasztnak — értsd alatta a gazdát — most nem igen van pénze. A gabonárak nem felelnek meg a tényleges viszonyoknak s nem tudhatni, mikor s egyáltalában lesz-e javulás. A kisebb gazdasági körök is megérzik a gazda e pénztelenségét s az üzletvilágban a zavarok, fizetésképtelenségek szintén leverő módon kezdenek észlelhetővé lenni.

A mai gazdasági helyzet kedvezőtlenességének általános okai közt szerepel azonfeül az élelmi szerek drágasága is, mely főleg a nagyvárosban — nem is szólva a fővárosról — ijesztő mérvet ölt. A kisebb kereseti osztályok, hivatalnokok, iparosok s munkások csaknem elkeserednek a pusztá megélhetés nehézségei fölött.

Naponta igen sok panaszt veszünk mindezekről a dolgokról, melyek mind szoros oki összefüggésben állanak egymással. Az élelmi szerek magas árai — a gabona és a marhaárak hanyatlása mellett — jelentékenyen gyengíti a lakosság vásárlóképeségét s a drágaság alatt főleg azok a körök szenvednek, melyek bevételüket nagyobb munkaerő kifejtésével sem képesek fokozni.

— Jól tudtam, hogy e dolgoknak pusztá elbeszélése is, élénk visszatetszést kelt önben, tehát nem marad egyéb hátra, minthogy bocsánatot kérjek, a miért csak egy pillanatig is gondoltam, hogy kegyed . . .

— Nem, ne kérjen bocsánatot! kiáltá hirtelen Andorné, csengő kacajba törvén ki. Elvállalom a szerepet, — elfogom játszani úgy, a hogy van.

III.

Teljes egy óráig várakozott Viharosné a szerző visszatérére.

— Végre itt vagy! — kiáltá. Nos, mit végeztél?

— Nos, nem sikerült. Megtartja szerepét.

— Hogyan? Daczára a változásoknak, melyeket benne tettél.

— Igen.

— Daczára annak, hogy a közönség szeme láttára le kell vetkeznie?

— Igen.

— Daczára a spanyolfal mögötti játéknak?

— Igen.

— Beleegyeznek, hogy átkarolják, kezeit megcsókolják.

— Igen.

— Beleegyezett, hogy ölelgessék, karjaikba zárják?

— Igen.

— Hogy harisnyáit babrálják?

— Mindenbe beleegyeznek.

Viharosné annyira dühös lett, hogy rózsa-ujjait harapdálta.

— Annál rosszabb! kiáltá. Legalább skandalum lesz belőle. Ha akkor nem akarja önkénynt a szerepet átadni, vedd el tőle.

— Sajnos, ez már nem történhetik meg, felelé szomorúan Békesy.

— Miért?

— Mert . . . mert . . . e g y ü t t próbáltuk a szerepet . . .

Francziából: Spitz Ödön.

Elismerjük tehát, mert elvitázhatatlan jelenségek készítettnek rá, hogy a panaszok, melyektől a hozzánk érkező levelek összhangzanak, többé-kevésbé jogosultak.

Mindazonáltal óvnunk kell a pesszimizustól azokat, kik mindjárt sötétnek látnak, mikor a láthatár egy kicsit szürkés. A pesszimizmus csak is a helyzet teljes félreismeréséből eredhet. Nem olyan roppant baj az, hogy a gabonárak csendes emelkedése félbeszakadt és reakció jött létre. Ha a hausse erősebb és tartósabb, annál érzékenyebb lett volna a visszaesés; így azonban nem hanyatlottak rohamosan, hanem csak lemorzsolódtak az árak; ennek a processzusnak ma már vége közeleg, mert a talajt már maga ez az árlemorzsolódás előkészítette az újból való emelkedésre.

A reakciónak be kell állani egyébb fogyasztási áraknál is, habár azok csak sokkal lassabban szállanak le, mint a kereskedelmi árak, mivel a közvetítők, kik közvetlenül a fogyasztók kezébe szolgáltatják az árukat, sokkal jobban összetartanak, — mint a nagy kereskedelem képviselői.

Erőt és bátorságot fog meríteni az üzletvilág abból, hogy állampénzügyeinek rendezettségé, mint az 1891-iki zárszámadások mutatják állandósult s nemsokára betérjesztendő költségvetés is arról fog tanuskodni, hogy a kormány a súlyos viszonyok közt is képes az ország polgárainak érdekeit megóvni a nagyobb megterhelésektől.

Bizalmatlanságra, nyugtalanságra legkevésbé sincs ok. A viszonyok alapjában véve — elég normálisak és csak egy impulzus kell, — hogy a kereskedelem és — forgalom — lendületet nyerjen.

Ez az impulzus be fog következni, mikor a visszatartott gabonakészleteket keresni fogják s a gabonárak újból felemelkednek a normális színvonalra. És miután összes gazdasági életünk alapkövét a mezőgazdasági forgalom képezi, ennek fellendülése — biztosan hisszük — ki fog terjedni a többi kereseti ágakra is.

Különlélek.

* **Megsütötte magát.** Borzalmas módját az öngyilkosságnak választotta Nagy-Váradon egy Prusznak József nevű favágó. Hétfőn éjjel a Schwarcz Herman hamuzsir földjében, míg a munkások pár pillanatra eltávoztak, bebujt a tüzes kemenczébe és a szó szoros értelmében megsült. Öngyilkosságának okát nem tudják, de azt hiszik, deliriumban követte el borzalmas tettét.

* **Móricz Pál csődje.** A szabadelvű párt ledőltszlopának, ki három évvel ezelőtt vesztette el nagy vagyonát és képviselői mandatumát, sikerült hitelezőivel olyan egyezséget kötni, melynek következtében legközelebb meg fogják szüntetni ellene a hároméves csődöt. A jelzáloghitelek ugyanis a birtokok és a pesti házzal földözve voltak eddig, a személyi és váltó hiteltartozások törlesztésére pedig a következő módot fogadták el több hitelezők: az érdekelt bankok s a Kerkapolyi hagyaték révén a közalapítvány. Tudniillik készpénzben azonnal törlesztenek 40 százalékot; a tarack-völgyi vasutat törzsrészvényekre alakítják át és ebből ugyancsak 40 százalék értéket törlesztenek. Végül az erzsébefalvi fásföldeket még az ősszel villattelkékké osztják fel s ezeknek aremelkedéséből 1—2 év alatt könnyen megkerül a még hiányzó 20 százalék.

* **Le a kalappal!** Wlassowsky, a moszkvai rendőrség főnöke, a következő szokatlan ukázzal riasztotta meg Moszkva városának békés polgárait: „Több ízben tapasztalták már, hogy a sör- és pálinkamérésekben, valamint az előkelőbb vendéglőkben a férfitárogatók fejükön kalappal mernek ülni. Ez illetlen magaviseletükkel először is megsértik azt a kegyeletet, melylyel a helyiség falain felfüggesztett szent képek iránt keliene viselkedniök, másodsor pedig az ujonnan érkező közönség bosszankodását keltik fel, a mit ismét czivakodásra s a közrend megsértésére szolgáltat okot. Hogy e rut szokásnak eleje véteszék, megparancsolom a kerületi rendőrkapitányoknak, tudassák a kerületükbe tartozó ivószobatulajdonosokkal, hogy a falra függesztett, jól látható táblákon figyelmeztessék a közönséget, hogy a helyiségbe való belépéskor vegye le a

kalapját. A parancs szigorú teljesítését az ivószoba tulajdonosa tartozik ellenőrizni.

* **Herczeg és operaénekesnő.** Darmstadtban tegnapi oltárhoz Henrik, hesseni herczeg Milena udvari opera-énekesnőt. A szertartás polgári részét az udvar házi minisztere végezte. A nagyherczeg jelenleg Angliában időzik és csak úgy egyezett bele a házasságba, ha a fiatal pár nem fog Darmstadtban lakni. A fiatal pár valószínűleg Grácban fog letelepedni. Megjegyzendő, hogy egy ízben már beszéltek róla, hogy Henrik herczeg elvette Milena kisasszonyt, csak hogy akkor az énekesnő megezáfolta a hirt.

* **Ókulás ezred a román hadseregben.** A legutóbb tartott romániai hadgyakorlatok alatt általában feltűnt, hogy egész ezred katonái, kik a hadgyakorlatokban résztvettek, kék szemüveget hordtak. A dolog magyarázata az, hogy ezt az ezredet szembetegség támadta meg, melynek következtében az orvosok kénytelenek voltak kék ókultát rendelni az egész ezrednek. Minthogy a román hadsereg különben is kicsiny, az ezredet nem lehetett a gyakorlatoknál nélkülözni s így a katonák szemüveggel felszerelve vonultak ki. A szemüveges regiment jól „festhetett.”

Lehűtött szerelmes.

Ny—s Győző több látható jelből azt gyanította, hogy meg van csalva, rutul rá van szedve a kedvese, a kis szöke kasszirnő által. Nagy világ-fájdalom és keserűség s e mellett egy jó adag féltékenység fészkelte magát keblébe. Nem is csoda, hiszen olyan szép s olyan kedves a kicsike, a minő D e b r e c z e n b e n több nincsen — már t. i. kassza-királynő. Nem csoda ha Ny. Győző ur szívébe belevette magát az a csuf zöldszemű szörnyeteg: a féltékenység. Mindazon megakart arról győződni, hogy hű-e, vagy hitelen a kicsi. S erre csak egy mód volt: meglesni. A mult héten szerdán este kimenője volt a kicsinek, s erre az estére tervezte a lesbe állást, miért már előtte való nap értesítette elutasításáról. Egész nap nem mutatta magát, este azonban elment a kicsi lakására, illetve udvarába s ott egy jó buvóhely után nézett. Jól akart látni, tehát olyan helyet választott, honnan épen a leány ajtajára és tornáczára volt kilátása. Ez pedig volt egy kis zöldségez pincze, mely csapó ajtóval volt ellátva s melyről tudta, hogy mindig nyitva áll. Ebbe vette magát.

Gyönyörű este volt. A hold ragyogott s csaknem nappali világgosságot terjesztett. A lég balzsamos volt, s a csillagok is szokatlan fénybe égtek. Az udvar fái a gyöngéden susogó szellőtől halkán zörögtek a levelek, s kecsesen hajlongtak az ágak. A nap hevéből eltikkadt virágok az esti harmattól uj éltre ébredve, finom illatjaikkal megtölték a levegőt. Olyan szép, olyan kedves és kellemes volt az este. És Ny. Győző bevette magát a dohos levegőjü pinczébe.

Végre megjött a madár — a párjával. Kikültek a széles tornáczra s beszélgettek. Ny. ur csupa szem és fül volt. Majd elcsattant az első csók is. Nem csoda, hiszen olyan illatos, olyan szerelemre csábító volt a levegő, olyan szépen ragyogott a hold, úgy fényltek a csillagok s oly kedvesen suttoztak a falevelek. . .

A gondtalanul felfelé haladó holdnak egy sugara egyszerre csak odavetődött a pincze csapó ajtajához. Ny. Győző ijedten kapta le a fejét, nehogy meglássák. Majd elkapcsolta az ajtót a faltól csendesen leeresztette azt annyira, hogy látható ne legyen. A hold sugarai mindég előbb előbb hatoltak s a csapó ajtó mindég lejjebb lett eresztve, míg végre egészen betevődött és lőn Ny. Győző körül olyan sötétség, mint hajdan Egyiptomban.

Alighogy az ajtót egészen leeresztette Ny. csakhamar kongó lépéseket hallott mellette haladni. Kis ideig még várt, azután felakarta az ajtót nyitni, hogy távozzék. Próbálta felemelni a kezével, majd neki feszíti a vállait és hátát, de hiába, az ördöngös ajtó csak nem nyit fel. — Hiába minden próba és minden erőlködés. Be volt zárva. Nem volt mit tennie, s lármát nem akarván csapni, belenyugodott sorsába, s végigfeküdt egy csomó sárgarépán és petrezselymen.

Hajnamban erős mennydörgésre ébredt fel. Az eső csakugy zuhogott. Egyszerre csak vizet érzett maga alatt. Felugrott s lábai már bokáig erő vízben tapiczkoltak. Gyufát gyújtott s annak

világánál látta, hogy a víz hatalmas sugarakban ömlik be a pincze ajtó alsó nyílásain.

Ismét neki esett az ajtónak, de képtelen volt azt felnyitni. A víz mindinkább szaporodott. Ny. ur minden 5 perczen egy-egy lépcsővel feljebb szorult. Végre a víz oly magasságot ért el, hogy immár a vízszintesen fekvő csapóajtótól feljebb, magasabb lépcsőfokra nem hághatott. A víz pedig perczről-perczre nőtt, az eső kint még jobban zuhogott. Már nem bokáig állt a vízben, de térdig. Eogai vaczogtak a hidegtől és félelemtől. Nem volt menekvés, az ajtó az ujabbi próbák és erőfeszítéseknek sem engedett. Kiabálni, dörömbölni akart, de a szegény elvette ettől a kedvét. Rémitő perczek voltak ezek. A még mindig s most még rohamosabban emelkedő hullámok már mellét mosták. Beállt a halálfélelem és a szabadulás utáni vágy. Már vállal felett folytak a piszkos habok. Nem volt képes tovább ellentálni a szegényérzetnek, mely eddig visszatartotta. Örült erővel esett neki az ajtónak s kezdte azt döngetni, s olyan vad ordításban tört ki, a milyent csak egy halálra ijedt ember gégeje kiadhat. Reggel volt már s a háziak közül sokan állottak kint a tornáczon és nézték a felhőszakadásszerű esőt, midőn valahonnan örült ordítást és vad dörömbözést hallottak. Mindnyájan a kispinczéhez futottak, melynek lebecsátott ajtaja, leesvén a kapocs, magától záródott be. Felnyitották. . .

Fél alétlan huzták ki a vízből Nyilas Győzöt az alaposan lehűtött féltékeny szerelme. Midőn kioldalgott a házból, óriási hahota tört ki s többeknek úgy tetszett, mintha a kis kaszírón szalui mögül is csengő kacagás hangzának elő. . .

Rövid mondások.

Charles Chincholle francia írótól e név alatt egy kötet aforizma jelent meg Párizsban. Izeltől bemutattunk belőle néhány sikerült mondást:

A szerelem semmibe sem kerül, de utánzatai méregrágák.

Mily nevelésesek a szokások — másoknál. —

A pénz kifogyott. Az ember nyugtalankodik, folyton azon töri a fejét, mennyivel és mennyire adósa. A pénz előterem — és azt se tudja, kik voltak a hitelezői.

A következményeknek csekély jelentőségük volna, ha most rajtok nem volna a sor, hogy okokká váljanak.

Miért ne lennének apák, kik nem egyformán szeretik a gyermekeiket, a mikor az istenek is vannak kiválasztottjai, kedvencei?

Ha az öregeknek tapasztalataik nem volnának, mijők volna hát?

A jó tett titokban gyakorolva, nincs kellőleg kihasználva; a jó példa kárba vész.

Csak a hitelezők ragaszkodnak hiven hozzánk.

Akárhány ember szerencsétlennek érezné magát, ha szerencsétlen volna nem volna.

— Egy szomorú játék negyedik felvonása után egy színházi kritikus szomszédjához — „Ön sirt?” — Igen! én megfizettem a helyemet.”

— A szónoknak könnyebb meggyőzni a tömeget, mint egy embert.

— Gyermekei csakis szívből szeretni s nem egyuttal észszel is, egyike a legveszélyesebb szenvedélyeknek.

— Mily boldogok az anyák! Mennél öregebbek lesznek, annál jobban szeretik őket.

— Egy phönix mindnyájan ismerünk: a reményt.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és csücsnapokon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, aug. 1-ig zárva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. u. 8—12-ig, d. u. 2—5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az írató

nyitva d. e. 9—11, d. u. 8—4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10—11 óra közt.

Szept. 23. Hajdumegye törvényhatósági bizottságának őszi közgyűlése a megyeház tanácstermében.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk mai számának „Csarnok” rovatában „A magyar színészet története” című cikksorozat közlését kezdjük meg. E kiválóan érdekes cikksorozat hirlap-irodalmunk egy veterán munkásától ered, ki különösen gondnal és figyelemmel tanulmányozta mindig a magyar színészet történetét. A „Debreczeni Hirlap”-nak sikerült az élettapasztalatokban gazdag agg szerzőt arra bírni, hogy rég pihenő tollát ismét kezébe vegye. — A nagyérdékű cikksorozat további részeiben ismertetni fogja a magyar színészet alapítóit Erdélyben, hol éppen most készülnek az erdélyi színészet főnállásának százéves jubileumára; továbbá a magyar színészet összekötését Kolozsvar és Debreczen között s végül Debreczen városának színészetének történetét. — Lapunk t. olvasóinak figyelmébe ajánljuk e vonzó írómodorban előadott visszaemlékezéseket.

Ezek közlésének bevégezte után megkezdjük Paul Bourget hírneves munkájának: „Hazugságok” című regényének közlését.

— **Az új közkórház szervezete szabályzatainak** alapmunkáit Kórner Adolf tanácsnok, az orvosi kar véleményezésével készítette el. Ezt most a kórházi vegyes bizottság elé terjesztik, mely ma délután 4 órakor, Simonyi Imre kir. tan. polgármester elnöke alatt ülést tart és megvitatás alá veszi a szervezési szabályzatot. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük azt is, hogy az új közkórház apró berendezési kellekeit most szállítják és osztják be a kórházban. Nagyságára, rendszerére és berendezésére a debreczeni új közkórház egyike lesz az ország legnagyobb és legjobban rendezett kórházainak.

— **A koldulás eltüntetése és a szegényügy rendezése.** Régen hangoztatott óhaj volt az már Debreczenben, hogy a szegényügy a modern követelmények és igényeknek megfelelőleg a zaklatott debreczeni közönség, de egyuttal a szegények javára is megfelelő módon rendeztessék. Debreczen város tanácsa méltányozásra és a további intézkedésekre, esetleg az ügy rendezésére Kórner Adolf tanácsnokot bizta meg, aki hosszas tanulmányozás tárgyává tette a kétségtelenül nagyfontosságú kérdést és egy valóban nagy szabású reformjavaslattal áll a szegényügy rendezése ügyében, holnap délután négy órakor a városháza nagytanácstermében egybeülő bizottság elé. Kórner Adolf a koldulás betiltását mikor javaslatba hozza, csak egy uton-módon látja megoldhatónak a szegényügyet, ha itt Debreczenben a szegények dologháza felállítatik. Ebben a szegények dologházában felvételnek a koldusok s mindazok a szegények, kik munkaképtelenek, vagy pedig önfentartásukra előrehaladt koruk, vagy bármi más okból képtelenek. Minden a dologházba felvett szegény igényeit kielégítő teljes ellátásban részesül s viszont az kisebb, vagyis inkább könnyebb ipari munkát is végez; úgy hogy keresményéből egy rész őt, más rész a szegényházat illetné. A ki pedig még az ilyen kisebb ipari munkára is képtelen lenne, az tollfosztással foglalkoznék.

Az így felállított és rendszeresített dologház, a debreczeni szegényekre megbecsülhetetlenül nagy értékkel bírna. Mig egyrészt a koldulástól biztos hajlékban menekednének meg s télen nyáron gondatlan élet mellett a mindennapi kenyér biztosítatnék számokra; másrészt még külön kis összegecskét is szerezhetnének magoknak. A nemes város szegénysegélyezése nem szűnne ugyan meg, de a mostani félevenként nyújtott 3 és 5 forintos segélyek megszorítást nyernének. A szegénydolog menház felállítás helyül Kórner Adolf tanácsnok a tőcző mellett nyuzó laktanyát ajánlja, amelyet természetesen átalakulva, a czélnak megfelelőleg kellene a szegények rendelkezésére bocsátani. Ez a nagyszabású reformjavaslata Kórner Adolf városi tanácsnoknak, olyan, hogy magán hordja nemcsak a gondos tanulmányozás, de a kényes kérdés igazán humánus megoldásának a nyomát is. Ha ezt megvitatás után keresztül viszik — a mi teljesen valószínűnek látszik — akkor a debreczeni lakosság, a kereskedő világ megszabadul a koldulók áradásától; megszabadul különösen az olyan nem mindennapi népségtől is, amely a koldulás ürügye alatt vakmerő lépéstől, a más jószágának eltulajdonításától sem riad vissza. A vegyes bizottság holnap délután négy órakor, a városháza nagytanácstermében ül össze, hogy ezt a nagy horderejű javaslatát Kórner Adolf tanácsnok, Simonyi Imre kir. tan., polgármester elnöke alatt megvitatás alá vegye.

— **Közigazgatási pót-bejárás.** A debreczen-nagylétei vasutnak, a miniszter által elrendelt pótbejárása hétfőn, e hó 26-án délelőtt 9 órakor, a városháza nagytanácstermében lesz. A vasutvonal tervezett elágazásának közigazgatási bejárását is ez alkalommal tartják meg. Hétfőn Debreczenben, kedden pedig Derecskán.

— **Az üzletvezetőség hivatalnokai** közül többen elhagyják a magyar államvasuti szolgálatot. Időszakonként több eset merült fel más vidék üzletvezetőségénél, hogy a hivatalnokok más pályára akkor lépnek már, amikor hosszabb időt töltöttek az államvasutak szolgálatában. A debreczeni üzletvezetőségénél most hasonló viszonyok között lép ki több kivatalnok, kik más pályát kezdenek.

— **Finn tudós Debreczenben.** Auvinen Sándor, helsingsforsi ev. lelkész, ki a finn kormány megbízásából az ország egyházi és vallási viszonyainak tanulmányozása czéljából huzamosabb ideig utazza az ország nevezetesebb helyeit, tegnap délután nejevel együtt Debreczenbe érkezett. A lelkész-tudós Budapestről utazott hozzánk, hol 18 napig tartózkodott. Debreczenben előzetes elhatározása folytán hétfőig maradt. A mai napon Balogh Ferencz th. tanár vendége, holnap pedig Matterny Lajos ev. lelkész vendége lesz. Ma meglátogatta a helybeli tanintézeteket, holnapután vasárnap 9 órakor a ref. nagytemplomban, 10 órakor az ág. ev. imaházban részt vesz az istentiszteletekben.

— **Önkénteseink vizsgálata.** A helyben állomásozó 39-ik gyalogezrednél szolgáló egy éves önkéntesek vizsgálata Nagyváradon véget ért. A vizsgálaton nagyváradi debreczeni és aradi önkéntesek vizsgáztak. Az eredmény az lett, hogy a nagyváradiak közül megbukott kettő, az aradiak közül három és a debreczeniek közül négy.

— **A Kossuth-ünnepélyt** rendező bizottság tegnap délután ülést tartott a kereskedő ifjak önképző körének hivatalos helyiségében, melyen Márk Endre alelnök terjesztette elő a Kossuth-ünnepély számadásait, (A számadást lapunk más helyén közöljük. A Szerk.) egyben sajnálatát fejezte ki úgy a maga, mint a rendező bizottság elnöksége nevében, hogy a bizottságba a helyi sajtó képviselői tévedésből nem hívták meg. A bizottság a betervezett számadásokat egész terjedelmükben elfogadta és Komlóssy Arthur indítványára Márk Endrenek, Dr. Bakonyi Samu indítványára

pedig S
B o c z k
különben
Zoltán
az ünnep
zökönyvi
t o v á b
s a j t ó
k ö z l e
e m e l t
r u l t a z
l l é s é h e
csán beje
e z e r f o
telintezeti
t é t h e z c s a
augusztus
tisza jöv
kamatokk
tét össze
könyv K
kelt level
„K o s s u
ezimen a
A bizotts
betét a I
hatósági
gyűlése
elhatároz
völzö ira
j o s s e
A törvény
vábbá k
egy előb
u t c z á
e l n e v
bizottság
tése szer
zül is m
hogy a l
fogja a
véget ér

eset, hog
működő
tothatják
zönségne
sokszor
serű csar
rosi hat
ször, ha
tos voln
ügyre. K
amelyet
zaló és
zent. E
városbó
Debrecz
radnáná
lendülés
esetben
külföldr
érdeke
kezebe
— addi
bályozó
végeta
város l

len szár
tárgyila
Debrecz
ügy ren
szünteté
keresztü
állithass
nyek kö
lünk, —
mondva
anyagi
zásra fe
reskedő
évenkint
törvény
ség köte
az nem
reczenb
városna
gényeke
mozgalo

pedig Szabó József v. főszámvevőnek és Boczkó Sámuel rendőrfőkapitánynak, nemkülönben Szabolcska Mihály, Jánossy Zoltán uraknak és a debreczeni tornaegyletnek az ünnepélyen való tevékeny részvételükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A bizottság továbbá elismerését fejezte ki a sajtómunkálkodása fölött, mely közleményeivel a hangulatot emelte és lényegesen hozzájárult az ünnepély sikerének emeléséhez. — Márk Endre a számadások kapcsán bejelenti, hogy az ünnepély jövedelméből ezer forintot az iparegyesületi takaré- és hitelintézetnél helyeztet el gyümölcsözőleg. A betéthez csatolta a debreczeni dalegyletnek 1889 augusztus havában tartott hangversenyén befolyt tiszta jövedelmet: 150 frtot, mely a tőkésített kamatokkal együtt 170 frtot tesz ki és mely betét összeg: 1170 forintról szóló takarékpénzári könyv Kossuth Lajosnak egy, 1889. évben kelt levelében kifejezett engedélye értelmében „Kossuth Lajos lelencház-alap” czímen a város hatóságánál fog elhelyeztetni. — A bizottság határozatilag kimondja, hogy ez a betét a Debreczen szabad királyi városa törvényhatósági bizottságának f. hó 29-én tartandó közgyűlése előtt beadvánnyal lesz bejelentendő; itt elhatározta továbbá a bizottság, hogy az üdvözlő irat elküldése kapcsán Kossuth Lajos tiszteletére értesíteni fogja. — A törvényhatósági bizottság közgyűlése elé továbbá kérvényt nyújt be a bizottság, melyben egy előbbi határozata alapján, a Czegléd-utczának Kossuth-utczává való elnevezését fogja kérni. A rendező bizottság titkára: Dr. Bakonyi Samu jelentése szerint a kérvényt a v. bizottsági tagok közül is már többen aláírták és alapos a remény, hogy a közgyűlésig több, mint 80 bizottsági tag fogja a kérvényt aláírni. Ezzel a bizottsági ülés véget ért.

— **A vigéczek és a házalás.** Igen gyakori eset, hogy városunkat az ipar, vagy egyéb téren működő s az országot beharangozó egyének látogatják meg és füt-fát ígérnek a jóhiszemű közönségnek s ez, ha lépre megy nekik, ami igen sokszor megtörténik, — a vége nem egyszer keserű csalódás lesz. — Felhívjuk azért is a városi hatóság figyelmét — még pedig nem először, habár a város lakossága érdekében kívánatos volna, hogy utólszor történjék — a házalási ügyre. Kévszár város van szerte az országban, amelyet annyi szédelgéssel működő különféle házaló és utazó ügynök árasztana el, mint Debreczont. Ezek vándorolnak ki ezen a réven a városból, amely összegek különben ha nem is Debreczenben, — de legalább az országban maradnának és úgy a helyi, mint a hazai ipar fellendülését mozdítanák elő; míg így a legtöbb esetben haszontalan ringy-rongy portékáért a külföldre szivárognak. Az adófizető polgárság érdeke követeli, hogy a városi hatóság vegye kezébe a házalás ügyét és erélyes intézkedéseivel — addig is, míg a tervbe vett s a házalást szabályozó törvény elkészül s életbe lép — vessen véget a házalók zaklatásainak s ne engedje a város közönségét általuk továbbra is vezetetni.

— **Szegényadó Debreczenben.** Lapunk jelen számának egy másik hosszabb ujdonságában tárgyilagossá ismertetés mellett tárjuk elő, hogy Debreczen városa milyen lépést tesz a szegényügy rendezése, a koldulás eltüntetése, illetve megszüntetése ügyében. Hogy azonban ezt a város keresztül vihesse, hogy a szegény-menházat felállíthassa, annak évi segélyét minden körülmények között biztosíthassa — mint most értesülünk, — szüksége van a városnak, — jobban mondva a menháznak a debreczeni társadalom anyagi támogatására. Annak idején a közadakozásra felhívják a közönséget s különösen a kereskedő világot, mely a koldusoknak legyűtösen évenként amennyi is nagyobb összeget oszt el. A törvény értelmében első sorban a városi közönség köteles szegényeiről gondoskodni; csak ha az nem tehetné, — a mely feltevés Debreczenben fenn nem állhat — kell a városnak gondoskodó szárnya alá venni a szegényeket. Ha ez a társadalmi uton megindított mozgalom eredményre nem vezetne, a k k o r

kénytelen lenne Debreczen városába hozni a szegényadót, mely az adózók mindenikét megfelelő arányban terhelné. Debreczen város közönsége ezt nem fogja engedni, hogy megtörténjék, humanus czél, humanus cselekedet érdekében; ha majd az ügy megkívánja, maga hozza meg a megillető adózatot szegényeinek az érdekében.

— **Egyházi gazdasági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében, szeptember hó 24-én, — szombaton délután három órakor a gazdasági bizottság ülést tart. Az ülésen folyó ügyek nyerne elintézését.

— **A csendőrség köréből.** Szilágyi Ödön csendőrfőhadnagy, ki a nagyváradai szárnyparancsnokság ideiglenes vezetésére volt vezényelve, onnan már visszaérkezett s tisztii állását Debreczenben ismét átvette.

— **Az ártézi kut ügye.** A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap, csütörtökön délután a városháza nagy tanácstermében tartott igen fontos ülést az ártézi kut ügyében. Ere meghívták Zsigmond Vilmos is, a vállalkozót, a kinek a furás tovább folytatására nézve kellett szakvéleményt adni. — Az ülés érdekes vitával kezdődött, melylyel az ártézi kut eddigi munkálatait feszegették. Mint megirtuk, arról volt szó, hogy a furás folytattassék-e vagy sem. Zsigmond vállalkozó véleménye volt a döntő. A maga részéről — mint az értekezleten előadta — jelentékeny anyagi áldozatot hozott már az ártézi kutért, ma ismét azon a ponton áll, hogy nagy költséggel távolítsa el az akadályt, mely a furásnak jelenleg útjában áll. Ki kell vennie a beletört furót, az elgörbült s odarozsdásodott csövet; de hogy ezt tehesse, a szükséges segédeszközöket Berlinből kell hozzá meghozatnia. Ő erkölcsi sikert akar Debreczenben elérni, az áldozat, mit eddig hozott, sokkal nagyobb, semmint ujba menjen bele. Kéri tehát a várost, illetve a bizottságot, hogy javasolja a városnak, miként az kétezer forintot s a városon megneki azon czélra, hogy a furót kivehesse és a munkát tovább folytathassa. A jog és pénzügyi bizottság meghallgatta és osztja Zsigmond nézeteit s hogy a furás még tovább folytatható legyen, javaslatba hozza a városi tanács és a közgyűlés előtt, hogy Zsigmondynak a kétezer forint szavaztassék meg. A furást pedig hadd folytassa tovább a szerződési pontozatok értelmében. A tanács a jövő héten, a közgyűlés e hó 29 ikén határoz.

— **Ideiglenes áthelyezés.** Puky Gyula, a debreczeni kir. itélőtábla elnöke, Buzás Pál helybeli törvényszéki aljegyzőt, három heti időtartamra a püspökladányi kir. járásbíróshoz helyezte át.

— **Kedélyes ebéd.** A Kossuth ünnepélyt rendező bizottság, f. hó 25-én déli egy órakor, a nagyerdei vigadóban társas-ebédre jön össze. Öszintén gratulálunk ehez az eszméhez; a rendező bizottságban városunk társadalmának színe-java közremunkálkodott, kik immár hivatva vannak, hogy nagyon sok társadalmi kérdés fölött mindenestre figyelemre méltó véleményüket kifejezzék. Itt volt a legmagasztosabb alkalom: a Kossuth ünnepély, az egyesülésre és mi hisszük, hogy a testvériség és egyenlőség megteremtőjének ünnepén szervezkedett ezen rendező bizottság bizonyára szíven fogja városunk nagyon sok, megoldásra váró társadalmi ügyét viselni s tevékeny munkásságot fog kifejteni azok kérdéseinek megoldása érdekében is.

— **Népmulatóhely a nagyerdőn.** Minket debreczeniek már annyi drága ígéret megvalósításának a reménye fűz a nagyerdőhöz, hogy valóban már egy-egy újabb reform alig lép meg bennünket. Szó van róla, hogy a nagyerdei fürdőházat inpozansan alakítják át, kávéházakat építenek és rendeznek be, nyári szinkört kap, vas-zenepavilonokat állítanak fel, vízvezeték ren-

deznek be. Mindehhez járul még egy újabb dolog is, a nagyerdőn egy népmulatóhelynek a felállítása. Somolik Lőrincz, a Krecsányi színtársulatának a titkára ugyanis már régebben tett ajánlatot, hogy a nagyerdőn ördög malmot, hintákat, körforgókat, czéllövőket és paprikajancsi színházakat is állít fel, csak erre az engedélyt a nemes város megadja. Most ezt az ajánlatát a város egyik illetékes tisztviselőjének egyenes felhívására megújítja. A napokban a megújított ajánlatot azzal terjeszti be a városi tanácshoz, hogy tízezer forintos befektetésével szemben tőle telhetőleg gyámolítsa. Egyben pedig reméli, hogy a helyi vasuti gazgatósága sem riad vissza áldozattól őt melylyel a fenti vállalkozást elősegítheti, mivel éppen a közuti vasut forgalomnak nagy lendületét is előidézi majd a népmulatóhely felállítása.

— **Nyilvános elszámolása a f. hó 18-án tartott Kossuth-ünnepély bevételeinek és kiadásainak.** Bevételek: 7959 db. 10 kros jegyért befolyt 795 frt 90 kr. 1098 drb. 40 kros jegyért befolyt 439 frt 20 kr, felülfizetés gyanánt 2 frt 40 kr. Aláírási ivenek: Márk Endrétől 178 frt. Dr. Bakonyi S.-tól 33 frt. Boryász József 21 frt 50 kr. Vetéssy Béla 17 frt 04 kr. Holczhammer István 12 frt. Kósa Barna 26 frt. Erber Vilmos 40 frt. Krasznai Ferencz 50 frt 20 kr. Cziffar Nándor 14 frt. Leidenfrost Armin 60 forint. Katona Imre 18 forint. Lánicz Hornyák Viktor 23 forint. Összesen: 1730 forint 24 kr. Kiadások: Rendezőségi jelvényekért 16 frt. 50 kr. Kossuth zászlóért 95 frt. Kossuth kép és portó 224 frt. 09 kr. Falragasz és posta bélyeg 1 frt 50 kr. Tornászok jelvénye s tornaszerek elszállítása 16 frt. 80 kr. Boránd György diszitó számlája 24 frt 47 kr. Városi nyomda számlája 78 frt 50 kr. Rendőri bejelentési díj és bélyeg 6 frt. 50 kr. Rendőri és hajdu szolgáltatásokért 14 frt 50 kr. Nagyerdei diszitók szolgáltatásért 13 frt Nagyerdei diszitóhoz szeg és zsinog 5 forint. Eljáróknak 21 forint. — Vegyesekre 3 forint 90 krajczár. — Vigadó világítása s fényezése 22 frt. Zenészeknek 50 frt. Kossuth album 115 frt. Takarékpénztárba elhelyezve 1000 frt. Összesen 1707 frt 76 kr. A maradvány a még netán befolyó összeggel együtt a Kossuth album csomagolása, portója, falragaszok számlájára és önk. tüzoltók zenekarának alapjára lesz fordítva. Debreczen, 1892. szept. 21-én Báros Géza, Tóth Béla, Pápay János, Patai György, Péter Gábor, Vetéssy Béla, Beszler Károly, Szaitz Sándor. A beszolgáltatott adatok alapján összeállította: Márk Endre.

— **A főiskolai „magyar irodalmi kör”** f. hó 24-én, szombaton délután tartja a lakuló gyűlést, Diószeghy Mihály bizottsági elnök vezetése alatt.

— **A képviselőválasztók** névsorára beadott észrevételek ügyében tartott ma délelőtt Simonffy polgármester elnöklete alatt ülést a központi választmány.

— **Összeszurkálta magát.** Mintegy másfél évvel ezelőtt sokat irtak a helyi lapok arról a szélhámos Fried Henrikről, a ki hol katona, hol pénzügyőri felügyelő ruhában bolondította a világot s a ki egy debreczeni özevgy asszony házassági ígéret sakkban tartásával is tisztességesen becsapott. Amennyiben pedig ez a fiatal ember Arad vidékén sokkal több ilyen manipulációt végzett, ott itéltek felette. Néhány hóval ezelőtt fogták el s az ottani törvényszék öt évi fegyházra ítélte. Fried, hogy e nagy büntetés-től szabadulhasson, egy keze ügyébe került kessel össze-vissza szurkálta a testét. Életbenmaradásához kevés reményt fűznek.

— **Ősz kezdete.** A naptár a mai napra teszi az ősz kezdetét. Egyszersmind jelzi azt is, hogy a mai napon a nappal és az éj egyenlő időtartamu. Az ősz tehát hivatalosan is kezdetét vette. Hanem az időjárásból keveset lehet következtetni arra, hogy itt az ősz. Az idő napközben meleg nyári napokat produkál, este az igaz, hogy hűvös az idő, de azért még az sem mutat az igazi őszi időjárásra. Hanem azért hullodálnak a falevelek s az őszirózsa létepillanatnyi már.

— **Tűz.** Ma éjjel 10 óra után tűz ütött ki a kis-uj-utca szegletén Tóth Ferencz házában.

A kis templom toronyőre tüzet jelzett s a tűzoltóság nagy sietve a veszély színhelyére vonult, hol a tüzet rövid idő alatt lokalizálta. A tűzoltó egyesület intézkedhetnék, hogy azt a hagyományos éjjeli rémes kongatást hagynák el. Nagyon falusias az, melynek a kis- és nagybotosok virágzó fénykorában volt értelme; de ma, mikor a tűzjelző állomás a kistemplom tornyában, telefonnal van összekötve a tűzoltó őrtanyával, — ma már semmi értelme, hogy a város lakosságát álmából fölriaszassák. Nézetünk szerint elég lenne a vészharanggal jelt adni, még pedig a közigazgatási kerületek száma szerint 1—4 harangütéssel. És ez tökéletesen elég; mert ma már nem azért kongatnak, hogy a közönség siessen tüzet oltani.

— **A h-bűszörményi takarékpénztár** mai helyzetét feltűntető részletes cikket vettünk **k o m p e t e n s** forrásból, melynek közlését kénytelenek voltunk — **t á r g y h a l m a z** miatt — lapunk holnapi számára fenntartani. Előre is **f ő l h i v j u k** t. olvasó-közönségünk figyelmét e cikkre, mely hivatva van a téves értesülések alapján némely lapok által közölt tudósítások ellenében, a közönséget a valósághoz hiven mindenben tájékoztatni.

— **Esküvő.** N é m e t h i Mihály debreczeni gazdálkodó, szerdán esküdtött örök hűséget Kis Gábor helybeli polgár, földbirtokos leányának **E s z t e r n e k**.

— „**Októbernek elsején be kell rukkolni!**“ Mindössze egy hét választja el a berukkolástól a rekrutátát, a kik hangos nótázással bucsuznak most a civilizáltól. Olyan jó soruk van: az apjuk meg az anyjuk vigyáz a gyerekekre, kedvében jár, meg tesz mindent, a mit kíván, hiszen három hosszú évig nem fogják látni a fiút, mert „októbernek elsején be kell rukkolni!“ Egészen új, eddig teljesen ismeretlen világba lép, ahol mindent parancsszóra kell megtennie. Akkor kel fel, amikor parancsolják neki, akkor fekszik le, mikor trombitaszóval jelt adnak neki erre, tisztít, jár-ke, fordul eszik mindent, mindent parancsszóra tesz. Kezdetben nehezebb esik a dolog s bizony eleinte sokszor nedves lesz a kemény párna a reá hullott könnyektől. De később megszokja a parancsot, beletörődik mindenbe és rövid három hónap alatt ő is olyan jó katona lesz, mint a többi, mint a régié. Már javában folyik az idén besorozott újonczok behívása. A közös hadsereghez tartozó újonczok október elsején, a honvéd újonczok és póttartalékosok pedig október hatodikán kötelesek bevonulni. És ha elkésnek, akkor megbüntetik őket s így mindjárt az első napon megtudják, milyen is az a katonaiélet.

— **A kolera-gyanus szállítmányok** A belügyminiszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, így a debreczenihez is, melyben utal arra, hogy a hatóságok tullepték a kolera-gyanus küldeményekre vonatkozó miniszteri rendeletet, amennyiben egyrészt nem tilalmazott, másrészt pedig egészen kolera-mentes helyről érkezett szállítmányokat feltartóztattak és megsemmisítettek. A miniszter felhívja a törvényhatóságokat, hogy szorosan az utasításhoz tartsák magukat.

— **Az igaz szerelmen még a rozsdá sem fog.** Össze töpörödött anyóka áll a törvényszék épület folyosóján, s várja míg rá kerül a sor. Hát a meghajolt, hja nem csoda, hiszen 3 év örömei és szenvedései sulyosodnak a keskeny, reszkető válakra. Arca sovány s összevissza bodálva ránczokkal; szemei fénytelenek, s ha beszél, gonyként tűnik elő szájából az az egyetlen egy odvas fog, mely még a régi jó időket hirdeti. Elsoványodott, gyermekéhez hasonló, reszkető kezében botot tart, melynek hivatása az egész alkotmányt, azt a kiaszott gyöngye testet fentartani. Bár hátát egy oszlopnak veti, mégis nehezebbre esik az állás és várakozás. Nem csoda, hiszen 55 kerek esztendeje annak, hogy vár mindég vár.

— **Mi járatban van itt néni?** kérdezi tőle valaki,

— **Válni akarok az uramtól.**

És hozzá fogott a ziháló mellel, szakadozott szavakkal elbeszélni az ő történetét.

— **55 esztendeje, hogy férjhez mentem, de nem ahhoz, a kit szerettem, mert ahhoz nem adtak, a Körözsön, de én a régi szeretőmet elfeledni nem tudtam. Mostanába meghalt a felesége, özvegy ember lett, asszonyt vihet a házhoz megint. Az én uram már három esztendeje,**

hogy fekszik, beteg szegény, de hát én nem teke róla s nem segíthetek rajta, s nem is várhatom míg meghal, hát elakarok tőle válni, mert úgy beszéltek meg a dolgot a szeretőmmel. **!Az-tán nem is kívánhatják tőlem az urak, hogy egy beteg öreg emberhez legyek kötve, akit soha nem szerettem s most sem szeretek. Nem kell sem testemnek sem lelkemnek.**

Mikor az öreg asszony ezeket mondta, vézna rozoga teste kiegyenesedett, keskeny, sovány ajkai mosolyra rándultak, s előttünk a régi jó idők zászlójaként az egyetlen, odvas fog, s szemeiben gyors fény villant meg, mint mikor a vastag felhőn egy pillanatra átlopódzott a napnak egy vékony sugara.

— **Ha nem választanak is el nem bánom de én többet az uramhoz vissza nem megyek, hanem össze állok a régi szeretőmmel fakóra. 55 esztendeig vártam keservesen, most már nem várok, nem várhatok tovább, mert ha még várok megöregszem.**

S csoszogó léptekkel, botjára támaszkodva indult he a bíróhoz, hogy való keresetét beadja.

— **A hazugság vétsége.** Apa: Fiacskám, azt mondja édes anyád, hogy már többször hazugságon ért és ez felette szomorít engem! Mindig igazat szólj, még az esetben is, ha kelemetlenség, vagy baj háramlanék belőle. Nemde megígéred, hogy a hazugság vétségéről leszokol? — **Fiu:** Igen apám, fogadom erősen és ígérem, hogy soha többé nem fogok hazudni! — **Apa:** Csengetnek, ugyan nézd csak meg, ki van az ajtó előtt s ha esetleg az adóvégrehajtó volna, mond neki, nem vagyok hon, elutaztam!

— **A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése szeptember 23-án:**

(Távirati tudósítás. Érk. 3 óra 45 p.)

ä = változó felhőzet, m = meleg, c = száraz, ch = zivatarok.

Legujabb.

A kolera.

Berlin, szept. 22. A birodalmi egészségügyi hivatal jelentése szerint, ma itt négy kolera-betegedési és három haláleset fordult elő.

Krakó, szept. 22. Az egészségügyi állapot javult; ma csak betegedési és egyetlen haláleset se fordult elő. Podgorzéből egy betegedési esetet jelentenek. A Cas erőlyesen követeli, hogy a törvénysszékkel ugyanegy épületben levő fegyházat a városon kívül levő kalonai erődítvényekbe helyezték át, miután ez a fegyház iszonyu járványfészekké válhatik. Podgorzében, néhány hagymáz eset fordult elő.

Bukaresztből jelentik, hogy Bukareszt és Ruscuk között a bolgár kormány a közlekedést a kolera-veszély miatt beszüntette; a román postát már negyed napja, hogy rendszeresen visszautasítja. — Szófia-i jelentés szerint konstatálták, hogy Romániában ázsiai kolera **g r a s s z á l** és hogy e tény a román kormány tagadja.

Vasuti összeütközés.

Párisból sürgönyzik: Tegnap a lunnevillei állomás előtt a tehervonat nekiment a Bécs felől jövő keleti expressvonatnak, mely tömlőtörés következtében a nyílt pályán volt kénytelen megállni. Két vagon összezúzódott, a mozdonyvezető sulyosan, a szakács csak könnyen sérült meg. Egyéb baj nem történt.

Szenzációs családi per.

A prágai esküdtzsék szombatón, e hó 24-én több napra terjedő renkívül **s z e n z á c i ó s c s a l á s i** perrel fog foglalkozni melyben az osztrák arisztokracia több tagja szerepel. A vád az 1890. évi november 18-án elhunyt Waldstein-Wartenberg György gróf két főtisztviselője, névszerint: Weinelt József főerdész és uradalmi igazgató, valamint Kleidorfer Gusztáv jószágkezelő eilen irányul.

A közönség köréből.*)

Tisztelt szerkesztő ur!

A Széchenyi utcán lakunk a Dr. Bayer féle internátus tőzsomszedságában. Ezt eddig nagyon szerencsés helyzetnek tekinthetnénk, ha az internátus növendékei az intézet jó hírüvéhez méltóan viselkednének. De bizony ha nem is minden, de több tekintetben megbotránkozgatolag töltik el az iskolán kívüli szünidőt. Nem akarunk szollani arról a lármáról, a melylyel nap közben végzik mulatságaikat, szórakozásaikat: de nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy már jókor reggel elkezdik a tekézt s a szerencsés dobást riadó éljenzéssel, a játékközbeni tulhangos tetszésnyilvánításaikkal felvernek minket, békés szomszédokat. **!Este pedig még 9 ó r a u t á n i s h a n g z i k** a házi dalköréneke úgy gondolkodva a kör tagok, hogy ha nekük nincs kedvük még lefeküdni, mások se aludjanak.

Tisztelettel.

Több szomszéd.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Közgazdaság.

— **A kisbirtokosok gazdasági érdekében** a belügyminiszter fölhipta az árvaszéket, hogy figyelmeztessék a kisbirtokosok árván maradt gyermekeinek gyámjait és az oly birtokos atyákat, a kiknek gyermekei saját birtokkal bírnak, hogy gyámoltjaikat, illetőleg gyermekeiket földmives iskolába küldjék s e tekintetben elvárja az árvaszéktől, hogy a gyámok és atyákhoz ne csak általános figyelmeztetést intézzenek, hanem különösen a gyámokat az 1887. évi XX. t.-cz. 96 §-a alapján teendő jelentéseik alkalmával is figyelmeztessék, hogy gyámoltjaiknak földmives iskolába küldésével ezek szellemi és anyagi érdekeit hathatósan előmozdítsák.

— **Budapesti gabonatörde** szept. 22. Az üzlet ma is barátságos hangulatnál haladt; vállalatunk jó vételkedvet tanusítanak és szükségletükön felüli készleteket is szereznek be.

Buza. Bő kínálat volt jó vételkedvél, egy 40.000 mm. forgalom volt. Az irány szilárd és finom fajok 5 krral emelkedtek.

Rozs. Szilárd jó vételkedvél. Elkelt állomásokon **M i h á l y f a l v a** 5.80, **D e b r e c z e n** 5.84, **Halas** 6.15, **Mezőberény** 6, **P. L a d á n y** 6.62 frton.

Tengeri. Lanyha irányt követ. elkelt 4.80 frt, bányági állomásokon elkelt új tengeri novemberre 3.90—3.95 frton, november—márczius 4.25 frton.

F e h é r t e n g e r t elkelt Budapesten 5.20 frton.

H a t á r i d ő üzlet. Az irányzat szilárd volt, csak takarmányanyagok gyengültek. Határidők jegyzése déli 12 órakor. **Buza** őszre 7.48—7.50 frton, buza tavaszra (1893-ra) 7.85—7.87 frton. **Tengeri** szept.—októberre 4.87—4.89 frton, tengeri 1893. máj.—juniusra 5.20—5.21 frton. **Zab** őszre 5.39—5.41 frton. **Zab** tavaszra 5.63—5.65 frton. **Káposztarepcze** aug.—szept.-re 11.70—11.80 frton.

CSARNOK.

A magyar színészet története.

I.

A magyar színészet budapesti uttörői.

A mohácsi vész után sohasem volt a magyar államiség helyreállítására nézve annyira általános a lelkesedés és fellángoló buzgólkodás, mint 1790-ben.

A sokféle mozgalom és kezdeményezés közt ekkor tűnt fel legerősebben a **m a g y a r s z i n é s z e t** létesítésére való törekvés.

1790-ben Pethő Ádám, Soós Márton, Baranyi Balázs, Horváth János valának az elsők, kik a végett szövetekezettel létesíteni elindultak.

Ezen első kísérletnél jobban és nagyobb mérvben sikerült azon tarsulás, melynek 1790-dik évi szeptember 21-ikén gróf Ráday Pál és Kazinczy Ferencz közreműködésével Kelemen László, Ráth Pál, Ungváry János, Rózsa Márton, Baranyi Balázs, Popovics András, Horváth János, Szomor Máté, Nemes András, Fülöp István, Mész Anna, Ferenczy Francziska, Nagy

Erzsébet, csönösen lezett tag.

Ezek felállítandó gára. A g tehetségét

Kazi ra, miszer pesti ném Kazinczy logról le

Ez házat gró lyamodtal

a német mak; de alatt nem

Azo roly gróf adta a ne hogy hat

Pesten sz delme eg

Az házi pró ez vissza

A t és ez csa engedély

Igy kadva le nész társ

Elő közöl „A évi nove

Epe rendei B szágygyl

den köve saság P

uralkodó saság sz nyozzon.

A kevév

Az sitásana t é k s z

ködhesse nak kép

Bu nevü ott lehát ez

28-án 20 üres ezü színre c

ellátni.

Az gyűjtésé minden

A kifogy kenység

kisértő herezeg

gélyt aj

E ménytélj próba te

vészi tu sem leve

játékok fiához f

nedek u sas ágná

A napig 6 saság 6

Ek men vet zást gró

Ar elkövete megalap még is radozást

Ké kekre ki jelent K De 3 év a társas a színés

MINDENMŰ KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDAJA
Debreczenben, Főplaccz, Sz. Nagy Károly-ház. — Ajánlja magát mindentéle
gyors és pontos elkészítésére.

Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott íveket,
ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DISZMŰVEKET
arany, ezüst és színyomatban;

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek;

A papír gyári árban számíttatik. **HIRDETÉSEKET** a kiadásomban naporkint megjelent „DEBRECZENI HIRLAP”-ban legolcsóbban
számítva közléseszek.

KUTASI IMRE
könyv- és könyvnyomda tulajdonos.

KISZOKKIVÉL 1871
KISZOKKIVÉL 1873

a legjutányosabb árakon felvállaltatnak.

Debreczen, 1892 Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Uj el...
a lapot

A
azaz,
ismét
a mit
sek, so
banket
monar
ügymin
haszná
dent m
urakat,
féktelen
koznak
jogot a
a bírál
Ün
cziók
és a h
lalkozn
Eg
közöln
körökn
a mely
bek, m
adott s
van az
lyik le
Ily
sabb le

A DEB

(Elegáns

E r
Elina! a
gátását
vonatkoz
azt hisz
gessé vá
utána,
a pamla
szép cso
D e
arczu sz
E l
ezer kö
teljesül.
D e
mindjárt
E l
virág is
rabja va
elitélhet
tartozik
D e
sen tud
az embe
utóbb bá
E l